

quan en els seus editorials recorda que la separació d'Escòcia és molt més complicada que la victòria dels nacionalistes: si l'SNP reduís els escons laboristes a la meitat i aquesta situació es mantinguera definitivament per a les properes eleccions generals britàniques, el futur govern de Gordon Brown deixaria de gaudir de la majoria —els 50 escons escocesos— de què Blair ha fet ús constant per aplicar bona part de les mesures més impopulars en els seus deu anys a Downing Street. Pitjor encara, si llavors SNP i Conservadors reformaren el sistema de votació a la Cambra dels Comuns perquè els diputats escocesos no puguin decidir sobre els assumptes d'Anglaterra (per sorprendent que pugui semblar, els anglesos no poden votar sobre matèries que afecten Escòcia), saltaria pels aires l'hegemonia imperial amb què Blair ha fet aprovar al Parlament de Westminster el seu programa d'educació, sanitat i la retallada de llibertats i drets fonamentals a causa de les mesures que actualment exigeix la prevenció del terrorisme internacional.

Seguint aquests comptes d'estar per casa, el Partit Conservador, que a Escòcia es resigna a no situar-se mai entre els subjectes decisius, veu molt més a l'abast el retorn al govern del Regne Unit. El preu, desgraciadament per a David Cameron, líder dels conservadors, seria el de la mateixa Unió. I tanmateix: quan faltava una setmana per a les eleccions, Cameron va comentar a BBC News que no s'oposaria a un canvi de nom del seu partit a Escòcia (afegint el qualificatiu d'escocès a Partit Conservador) i que, "en el lamentable cas que els escocesos anaren a un referèndum, si aquest surt contrari a la renovació de la Unió amb Gal·les i Anglaterra, el meu deure no pot ser un altre que el de fer honor a la voluntat dels ciutadans". S'estimaran més veure caure el laborisme mentre defalleix el Regne Unit, o seran els conservadors els que posen les crosses a un afeblit laborisme per fer front als nacionalistes? Perquè aquest càlcul, el de liberals i conservadors pactant amb Jack McConnell —primer ministre d'Escòcia— és una altra possibilitat extrema de la baralla.

*Victorià Jiménez
Londres*

“Només la independència pot assegurar l'èxit”

Alex Salmond (Linlithgow, Escòcia, 1954) és el líder de l'SNP i diputat als parlaments de Holyrood i de Westminster. En aquesta breu entrevista explica els arguments amb què vol portar Escòcia cap a la independència.

L'SNP encapçala les enquestes i vostè ha anunciat que si guanya hi haurà un referèndum per la independència d'Escòcia. Són independentistes tots els vots de l'SNP?

—El que no hi dubte és que són vots per un govern amb un projecte nou. L'SNP aspira a fer d'Escòcia un país que despunte. De moment, el que farem és demostrar que podem fer-ho molt millor amb les poques competències que tenim transferides. Però que ningú no s'enganye: hem promès un

referèndum el 2010 i llavors el país hi dirà la seua.

—Quants dels nous vots per al Partit Nacionalista Escocès (SNP) calcula vostè que seran en realitat vots anti-Blair?

—Home, hi ha hagut vuit anys de malgovern i manca d'ambició de la coalició [entre laboristes i liberaldemòcrates] a Edimburg, i a més, els deu anys de domini laborista a Londres que han arrossegat Escòcia a una guerra il·legal: l'SNP ha guanyat el suport del país només perquè la gent sap que la sa-

nitat, l'educació i la seguretat d'Escòcia estaran millor en les nostres mans. La gent ens votarà perquè volen un govern nacional que tinga èxit, i és sobre la base d'aquest èxit que oferirem l'oportunitat d'elegir la via independentista en referèndum durant la segona part de la legislatura. El que nosaltres donem és aquesta possibilitat de decidir.

—**La població minva, els índexs de violència són tan alts com als Estats Units (segons informes de les Nacions Unides) i un quart dels escocesos assegura no haver participat en cap activitat cultural el 2006. No hi ha massa problemes per resoldre abans de preocupar-se per la independència?**

—Vostè acaba de llegir l'herència que ens ha deixat el Nou Laborisme! Han fet oïdes sordes a les necessitats del país i en canvi han preferit envair, ho diré un cop més, il·legalment altres pobles. I més encara, pretenen malgastar 150.000 milions de lliures en armes de destrucció massiva [el programa nuclear Trident] en comptes d'invertir en una millor qualitat de vida per als ciutadans! I com pensa vostè que podem solucionar aquest desastre? Amb un parlament que no té poders sobre immigració, o sobre els nostres recursos naturals? Els nostres veïns independents [en referència a Irlanda i Noruega] ens han demostrat que sols quan ets independent, pots assegurar-te l'èxit.

—**Quan Escòcia va estrenar parlament, bona part del sector nacionalista veia en Catalunya un model. No crec que ara puguem dir el mateix. En què creu vostè que els independentistes catalans s'han equivocat i vostès en canvi l'han encertat?**

—Catalunya i Escòcia són dues velles nacions d'Europa. Després d'haver estat governats des de Londres en els darrers 300 anys, Escòcia va mirar Catalunya i vam aprendre de la seua capacitat política per canviar la situació. Han estat vuit anys d'autonomia ara, i ens hem adonat que no n'hi ha prou. Escòcia està en un moment d'inflexió. Volem anar endavant. Creiem que Escòcia ha d'anar cap al futur, aquesta vegada, en igualtat de condicions amb qualsevol altra nació del món.

Victorià Jiménez
Londres

“Ni la independència no pot salvar el gaèlic”

Si algú coneix de primera mà l'estat del gaèlic escocès avui dia, aquest és el sociòleg Dr. James Oliver (illa de Skye, 1973), investigador lingüístic per a les universitats de Glasgow i d'Edimburg.

A casa, la mare parla gaèlic, però això jo no ho vaig saber fins que vaig anar a l'institut. Durant els anys setanta i vuitanta, molts vivíem amb el gaèlic sense ni tan sols saber-ho. Perquè, a diferència del que vostè em diu, ací les mares evitaven a tota costa parlar en gaèlic als fills, encara que solament siga quan són menuts. Hi havia la creença que això retardaria el desenvolupament intel·lectual del nen. Això talla de soca-rel la línia de continuïtat en el coneixement de l'idioma i entrebanca gairebé definitivament la represa. Més encara, en moltes famílies on els pares fan servir el gaèlic, la rebel·lió dels adolescents es manifesta parlant-los en anglès. I no hi ha mitges tintes, no hi ha situacions en què les dues llengües tinguen contacte. Per a un anglo-parlant, és literalment impossible accedir a la més simple expressió en gaèlic.

—**Quina és la llengua d'Escòcia, doncs?**

—[Em llança una mirada entre burleta i amenaçadora.] A diferència de la renaixença cultural dels anys seixanta a Gal·les, Escòcia encara espera la

seua revolució cultural lligada al gaèlic escocès. Hi va haver alguna avançada literària durant la primera meitat del segle XX, quasi completament dins el gènere de la poesia, però els fonaments culturals del nacionalisme escocès i de la identitat moderna d'Escòcia són gairebé inexistents, si parlem en termes del protagonisme que hi té la llengua pròpia.

Però mire, el gaèlic escocès té un estàndard molt més sòlid i regulat que el gaèlic irlandès, i més preparat per fer front a les necessitats dels parlants davant de nous usos que naixen de les tecnologies de la comunicació, posem per cas. Estem en un punt molt allunyat de la situació del català, d'acord. L'apropiació del gaèlic com a marca de la nació ha estat superficial, simbòlica, com ara la senyalització bilingüe del Parlament, de carreteres i ponts, el bilingüisme d'algunes revistes, i poc més. Evidentment, no podem dir d'això que siga “promoció” de l'idioma; més aviat és un esforç d'inclusió d'aquells qui el fan servir i, és clar, dels qui s'inicien en l'ús de la llengua. No és una porta oberta, és un gest d'“amabilitat”.

El paper del gaèlic en el futur d'Escòcia és ambigu: se'n fa referència com la llengua nacional, però el reconeixement oficial ha costat déu i ajuda [al setembre del 2004, la cambra parlamentària escocesa va discutir-ho per primera vegada i l'oficialització arribà a l'abril del 2005], apareix en les exposicions locals i nacionals, però no es fa servir en el domini públic. I les xifres de parlants són cada any més baixes.

—**Per sota dels seixanta mil, segons els darrers informes del Govern escocès.**

—Per sobre dels vint mil, diria jo. Parle dels qui viuen en gaèlic, dels qui viuen en un medi on és factible viure en gaèlic.

—**Sembla que les llengües cèltiques no encaren bé el segle XXI.**